

MARINGOTKÁŘI V BERLÍNĚ

Když se v Berlíně procházíte podél kanálu Sprévy nazvaném Landwehrkanal, vůbec vám nepřijde, že tu v jedné části před dvaceti lety dělila berlínská zeď čtvrti Kreuzberg a Treptow na dva různé světy. Dnes tu uvidíte zelenou oázu, zabydlenou kromě keřů a stromů také dvacítkou lidí v maringotkách. Nekočují s nimi, používají je jako byty. Maringotkových osad najdeme v Berlíně celkem sedm, ta zdejší, nazývaná Lohmühle, se ale od ostatních liší. Bytové společenství pořádá pravidelné kulturní akce a jeho členové se snaží žít co nejšetrněji k okolnímu prostředí. Osada například není napojená na elektrickou síť, většina obyvatel má na střeše solární panely.

Lohmühle vznikla v roce 1991. Tři obyvatelé jiných osad, které už existovaly v západoberlínském Kreuzbergu, obsadili po zániku hranic a pádu zdi volné místo. Země tu byla zničená pesticidy, které měly zabránit růstu zeleně, jež by mohla překážet při monitorování podezřelého pohybu kolem zdi. „V časech, kdy se teprve formovaly východoněmecké úřady, bylo možné ve východním Berlíně obsadit řadu prostor. Začátek byl hodně divoký a bez jakéhokoli konceptu,“ vypráví Hans Zosch, jeden ze spoluzakladatelů Lohmühle, který zde stále žije. „Po určité době nás časté večírky začaly nudit.“

Chaos počáteční svobody navíc postupně skončil a v polovině 90. let úřady poprvé rozhodly, že nechají všechny maringotkové osady zlikvidovat. Právě tehdy si jejich obyvatelé uvědomili, že potřebují podporu veřejnosti, začali s pořádáním koncertů, divadelních a filmových představení a likvidace se nakonec nekonala. Druhý pokus o vyhnání alternativců z lukrativního pozemku, pro nějž existují velké developerské plány, přišel v roce 2005. I tehdy se lidé ubránili a dohodli se s městem na šestileté nájemní smlouvě. Co bude po jejím uplynutí v roce 2011, ovšem nikdo neví.

Dostat se do této maringotkové osady není samozřejmostí, jako když si jdete vybírat běžný byt. Nejdřív si musíte počkat, až se uvolní nějaké místo, pak se teprve o něj můžete ucházet, ale podmínkou je přijímací pohovor. Život tady vyžaduje účast na pořádání koncertů, péči o společné prostory i pěstování zeleniny. Povinnou vstupenkou do Lohmühle není žádný politický postoj, jako tomu bývá u jiných osad (i když i zdejší obyvatelé jsou orientováni levicově). Podstatné je především udržování společenství jak uvnitř komunity, tak se sousedy.

JAN KOUT, Berlín

Autor je spolupracovníkem Respektu.